

PRIMA PARTE A SFINTEI LITURGHII: LITURGHIA CATEHUMENILOR

(21.11.2021)

Într-o dimineață de duminică în Țările Ortodoxe (și peste tot unde legea nu o interzice), clopotele bisericii invită solemn credincioșii să se adune ca familie – familia lui Dumnezeu – în Casa Sfântă a Tatălui lor. Toată lumea merge la biserică pentru Marea Întâlnire. Inimile sunt mișcate de mila lui Dumnezeu, care ne însoțește în căderile noastre și în greșelile noastre și oferim de bunăvoie iertare fraților noștri care ne-au întristat. La urma urmei, dacă nu-i iertăm, atunci Dumnezeu nu ne va ierta.

De asemenea, preoții și diaconii, cu o scurtă slujbă specială, își pregătesc sufletele prin rugăciune pentru a deveni vrednici să slujească Taina Euharistiei. De asemenea, ei cer iertare de la toți cei din jurul lor. Preoții și diaconii, investiti după gradul lor preoțesc, se pregătesc pentru săvârșirea Sfintei Liturghii.

Ne permitem să facem o notificare aici:

În bisericile noastre ortodoxe, sfânta Liturghie care poartă numele Sfântului Ioan Gură de Aur, care a fost Arhiepiscopul Constantinopolului, este de obicei slujită aproape tot anul ecleziastic iar în celelalte 10 zile se savarsește Sfânta Liturghie a Sfântului Vasile cel Mare, Arhiepiscopul Cezareei și Capadociei. Structura ambelor Sfinte Liturghii este similară, deosebindu-se doar în ceea ce privește conținutul și durata Marii Rugăciuni a Anaforei și alte rugăciuni, care sunt mai extinse în Sfânta Liturghie a Sfântului Vasile cel Mare, dar conținutul lor este similar.

De-a lungul Sfintei Liturghii – noi, credincioșii, simțim și trăim – ca și cum totul s-a întâmplat astăzi – dragostea lui Dumnezeu și tot ceea ce a făcut El pentru binele și mântuirea omului. În Marea Rugăciune a Anaforei aceste fapte ale lui Dumnezeu sunt pomenite în detaliu: crearea omului, viața sa în Paradis, înșelăciunea lui Satan sub forma unui șarpe, pierderea paradisiului, îndrumarea poporului de către Profeți, apărarea prin Îngeri, minunile cu care Dumnezeu a mântuit poporul în mari încercări, cum ar fi foamea, setea, boala, războaiele, calamitățile: și în final, venirea Mântuitorului Hristos pe pământ, descoperirea adevărului Evangheliei Sale, jertfa Sa pe Golgota, îngroparea de trei zile și pogorârea în taramul morții, în scopul de a elibera sufletele de tirania diavolului, învierea glorioasă și înălțarea Sa în toată slava Sa la cer.

Uimitor este că nu ne amintim toate acestea doar pentru a ne exprima recunoștința față de Dumnezeu, dar prin concepția liturgică a timpului toate aceste evenimente salvatoare ale lumii au fost încorporate și armonizate în Sfânta Liturghie și ne bucurăm aici și acum de consecințele lor benefice. Întreaga viață a lui Hristos se desfășoară sub ochii noștri, scriu Părinții Bisericii. Prezența viitoareii Împărății este subliniată: "Pe Tine a Te lauda,ca Tu esti Dumnezeu... Tu din nefiinta la fiinta ne-ai adus pe noi si,cazand noi,iarasi ne-ai ridicat și nu Te-ai departat,pe toate facandu-le,pana ce ne-ai suit la cer si ne-ai daruit imparatia Ta ce va sa fie (Rugăciunea Anaforei de la Liturghia Sfântului Ioan Gură de Aur)." După aceasta rugăciune de mulțumire îndrăznim să-L implorăm pe Tatăl luminilor să trimită Mângâierea – Duhul Sfânt, să sfințească jertfa Fiului. Iar Duhul Sfânt coboară și face minunea tainică – El ni-L dă pe Hristos sub formă de Pâine și Vin, ca să putem primi cu simplitate din El. Adică are loc o Taină de neînțeles similară cu Taina Intrupării Fiului lui Dumnezeu "de la Duhul Sfânt și din Fecioara Maria"! Să încercăm atunci, de astăzi, cu iluminarea lui Dumnezeu și îndrumarea Sfinților Noștri Părinți luminați, în această serie de predici, să interpretăm ceea ce se întâmplă în timpul Sfintei Liturghii.

Slujba Sfintei Liturghii este alcătuită din două Părți de bază. Prima parte este numită Liturghia Sfinților Slujitori (Catehumenilor) și a doua Liturghia credincioșilor, care este Taina Euharistiei.

Prima parte începe cu exclamarea preotului: "Binecuvântata este împărăția Tatălui și a Fiului și a Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor." Totodată, Preotul, după ce s-a prosternat de trei ori în fața Sfintei Mese și a îmbrățișat Sfânta Evanghelie, o ia cu ambele mâini și o ridică, însemnând cu ea semnul Crucii deasupra Sfintei Mese, după cum cu siguranță veți fi observat cu toții. Toți credincioșii, în acel moment, se închină Sfintei Evanghelii făcând semnul crucii cu pioșenie și participă la liturghie. Amin.

Prima parte a Sfintei Liturghii cuprinde:

- Ectenia Mare
- Antifoanele
- Intrarea Mica cu Sfânta Evanghelie
- Imnul Trisaghionului (Sfinte Dumnezeule)
- Sfintele Citiri
- Predica
- Litaniile
- Ectenia catehumenilor

Vom începe să ne preocupăm de aceste probleme în detaliu - cu voia lui Dumnezeu - începând de duminică viitoare.